

İlyas — İkinci nömrə

Peyğəmbərlik Xüsusiyyətləri

Jeff Pippenger

2023-09-27

Əvvəlki məqalədə biz İlyası bir rəmz kimi müəyyən etdik. William Millerin qaydalarına uyğun olaraq, “rəmlər” birdən artıq mənə daşıya bilər. Buna görə də, İlya bir rəmz olaraq İlya və Musanın ikili rəmzinin bir hissəsini də təmsil edə bilər. İlya və Musanın ikili rəmzi Vəhy kitabının bütün məzmunu boyunca uzanır və bu ikili rəmzin nəyi təmsil etdiyi barədə qeyri-müəyyən olmaq, möhlət bağlanmazdan dərhal əvvəl açılan Vəhy kitabındakı xəbər barədə qeyri-müəyyən olmaq deməkdir. Bu səbəbdən, indi biz xüsusi olaraq İlya rəmzi ilə əlaqələndirilən bəzi peyğəmbərlik xüsusiyyətlərinə toxunacağıq.

Bu peyğəmbərlik xüsusiyyətlərini təsbit etmək üçün üç əsas şahidimiz var. Bu şahidlər ilhamın bir-birinin yerinə keçə bilən rəmlər kimi təqdim etdiyi İlyas peyğəmbər, Vəftizçi Yəhya və Uilyam Millerdir.

“Minlərlə insan William Millerin təbliğ etdiyi həqiqəti qəbul etməyə yönəldildi və Allahın xidmətçiləri İlyasın ruhu və qüdrəti ilə bu xəbəri bəyan etmək üçün qaldırıldılar. İsanın öncüsü olan Yəhya kimi, bu ciddi xəbəri təbliğ edənlər də baltanı ağacın kökünə qoymağa və insanları tövbəyə layiq bəhrələr gətirməyə çağırmağa məcbur olduqlarını hiss edirdilər. Onların şəhadəti kilsələri oyatmağa, onlara güclü təsir göstərməyə və onların həqiqi xarakterini üzə çıxarmağa yönəlmişdi. Gələcək qəzəbdən qaçmaq barədə ciddi xəbərdarlıq səsləndirilərkən, kilsələrlə birləşmiş olanların çoxu şəfa gətirən xəbəri qəbul etdi; onlar öz dönüklüklərini gördülər və acı tövbə gözyaşları, ruhun dərin ızdırabı içində Allahın qarşısında özlərini alçaltılar. Allahın Ruhu onların üzərinə endikcə, onlar da bu çağırışın səsləndirilməsinə kömək etdilər: ‘Allahdan qorxun və Ona izzət verin; çünki Onun hökm saatı gəlib çatmışdır.’” Early Writings, 233.

İlyas, Vəftizçi Yəhya və Millerə onların işinə rəhbərlik edən və onu müəyyənləşdirən xüsusi bir ruh verilmişdi. Onların şəhadəti kilsələri oyatmaq, onlara güclü təsir göstərmək və həmin kilsələrin “həqiqi xarakterini” “üzə çıxarmaq üçün hesablanmışdı”. İstər Axavın dövründə, istər Vəftizçi Yəhyanın, istərsə də William Millerin zamanında olsun, müraciət etdikləri kilsələrin hamısı o qədər dərin və qaranlıq Laodikeyə korluğuna malik idi ki, verilən xəbərdarlıq ağacın “kökünə balta qoymaq” qədər birbaşa olmalı idi. Bu, lütf müddətinin başa çatmasının elanını da ehtiva edirdi; Vəftizçi Yəhyanın xəbərdarlığında isə bu, gəlməkdə olan “qəzəb” barədə xəbərdarlıq idi. Millerin “Allahdan qorxun və Onu izzətləndirin; çünki Onun mühakimə saatı gəldi” xəbərini bəyan etməsi də gələcək qəzəbə dair bir xəbərdarlıq idi.

“Yəhyanın səsi şeypur kimi ucaldıldı. Onun tapşırığı belə idi: ‘Xalqıma onların üsyanını, Yaqub nəslinə isə günahlarını bildir’ (Yeşaya 58:1). O, heç bir insani təhsil almamışdı. Onun müəllimləri Allah və təbiət olmuşdu. Lakin Məsihdən əvvəl yolu hazırlamaq üçün, köhnə dövrlərin peyğəmbərləri kimi səsinə cəsarətlə ucaldıb, pozulmuş milləti tövbəyə çağıracaq biri lazım idi.” Selected Messages, kitab 2, 148.

İlyas əmr etdi ki, onun nəslə həmin gün Allahamı, yoxsa Baalamı xidmət edəcəklərinə qərar versin; lakin o nəsil bir söz belə cavab vermədi ki, bu da Baalı seçməyə bərabərdir.

“Heç vaxt indiki məqamda olduğu qədər sədaqətli xəbərdarlıqlara və məzəmmətlərə, habelə yaxından, düz və qətiyyətli rəftara daha böyük ehtiyac olmamışdır. Şeytan vaxtının az olduğunu bildiyi üçün böyük qüvvə ilə aşağı enmişdir. O, dünyanı xoşagələnlə əfsanələrlə bürüməkdədir, Allahın xalqı isə onlara yumuşaq sözlərin deyilməsini sevir. Günah və qanunsuzluq nifrətlə rədd edilmir. Mənə göstərildi ki, Allahın xalqı üzərinə gələn qaranlıq geri sıxışdırmaq üçün daha möhkəm, qətiyyətli səylər göstərməlidir. Allahın Ruhunun yaxından işləyən işi indi hər zamankından daha çox zəruridir. Kütlük silkələnib üzərimizdən atılmalıdır. Biz, ona qarşı durmadığımız təqdirdə məhvimizə səbəb olacaq süstlükə oyanmalıyıq. Şeytan zəhinlər üzərində güclü, hökmran təsirə malikdir. Vaizlər və xalq qaranlıq qüvvələrin tərəfində tapılmaq təhlükəsi altındadırlar. İndi bitərəf mövqə deyə bir şey yoxdur. Hamımız ya qəti surətdə haqqın tərəfindəyik, ya da qəti surətdə yanlışla birlikdəyik. Məsih dedi: ‘Mənimlə olmayan Mənə qarşıdır; Mənimlə yığmayan dağıdır.’” Testimonies, cild 3, 327.

Yəhya öz dövrünün “yoldan çıxmış xalqı”nı “gürzələr nəslə” adlandırdı. Millerçilər isə nəhayətdə öz tarixlərindəki yoldan çıxmış xalqı Babilin qızları kimi müəyyən etdilər. İlyas, Yəhya və ya Millərdən hansını götürsək də, bu üçündən heç biri ilahiyyətçi deyildi. Onların hamısı adi həyatın sıradan təbəqələrindən çağırılmışdılar.

“İsada olduğu kimi həqiqət, O bulud yastığını xatırladan buludla örtülü olduğu zaman Öz tərəfindən bəyan edildiyi kimi, bu günümüzdə də həqiqət və doğruluqdur və keçmişdə ağılları yenilədiyi kimi, onu qəbul edənin ağılı da eyni qətiyyətlə yeniləyəcəkdir. Məsih bəyan etmişdir: “Əgər onlar Musaya və Peyğəmbərlərə qulaq asmırlarsa, ölüldəndən biri dirilsə belə, inanmayacaqlar.” (Luka 16:31).”

“Bir xalq olaraq, biz Müqəddəs Ruhun hökmran rəhbərliyi altında, Müjdənin öz saflığında yayılması üçün Rəbbin yolunu hazırlamalıyıq. Həyat suyunun axını öz məcrasında dərinləşməli və genişlənməlidir. Yaxın və uzaq bütün sahələrdə insanlar xışın başından və zehni böyük ölçüdə məşğul edən daha adi ticarət peşələrindən çağırılacaq və təcrübə qazanmış—həqiqəti anlayan adamlarla əlaqə içində təlim alacaqlar. Allahın ən heyvətəməz fəaliyyətləri vasitəsilə çətinlik dağları aradan qaldırılacaq və dənizə atılacaqdır. Gəlin, İsada olan həqiqətin qüvvəsini yaşamış olanlar kimi əmək edək.

“Bu dövrdə Allahın vəziyyətin Hökmdarı olduğunu aşkara çıxaracaq bir sıra hadisələr baş verməlidir. Həqiqət aydın, birmənalı bir dillə bəyan ediləcək. Həqiqəti təbliğ edənlər nizamlı həyat və təqvalı davranışla həqiqəti nümayiş etdirməyə çalışacaqlar. Onlar bunu etdikcə, həqiqəti müdafiə etməkdə və Allahın ona verdiyi qəti tətbiqi təqdim etməkdə qüdrətli olacaqlar.

“Həqiqəti tanımış və öyrətmiş olan adamlar insan anlayışına meyl etdikdə və aldadılmış ağıllara öz uydurma nağıllarından pay verdikdə, bir vaxtlar müjdəçilik işində əməkdaş olmuş, lakin restoranların, ərzaq dükanlarının və digər ticarət sahələrinin idarə olunmasına cəlb edilmiş şəxslərin sıraya gələrək, Müqəddəs Kitablarını ciddi səylə araşdırmaları və Allahın Kəlamını əllərində tutaraq, səmavi mələklərlə əməkdaşlıq içində Müqəddəs Kitab həqiqətini,

ruhani qidanı təqdim etmələri üçün ən münasib vaxtdır. Bu iş indi ilahi təyinatla çağırılmış işçiləri yüksək səslə tələb edir. O zaman Qüdrət çətinlik dağlarına belə deyəcək: “Yerindən qop və dənizə atıl.” Paulson Collection, 73, 74.

İlyas, Yəhya və Miller “daha adi” “peşələr”dən çağırılan adamlar idilər və buna görə də belə adamları təmsil edirlər; çünki vaxtilə həqiqəti öyrətmiş olan “adamlar” sonda “insani anlayışa meyl edir və aldadılmış zehinlərə öz əfsanələrindən ibarət yeməklər paylayırlar.” Çağırılan adi adamlar bibliya peyğəmbərliyinin “dəqiq tətbiqini” “Allahın verdiyi kimi” təqdim edəcəklər. Sister White həmin parçada iki dəfə “dağlar”ı “çətinlik dağları” kimi müəyyənləşdirmişdir. Bu adamların işi “hər dağı” alçaltmağı da əhatə edirdi. Təvazökar şəraitin kotanından çağırılmış adi adamların həyata keçirdiyi iş, dövrün ilahiyyatçılarının təqdim etdiyi insani əfsanə yeməklərindən fərqli olaraq, bibliyanın düzgün metodologiyasını müəyyənləşdirmək işini təmsil edir.

“Vəftizçi Yəhyanın işi ilə son günlərdə xalqı öz laqeydliyindən oyatmaq üçün İlyasın ruhu və qüdrəti ilə irəli çıxanların işi bir çox cəhətdən eynidir. Onun işi bu dövrdə görülməli olan işin bir timsalıdır. Məsih dünyanı salehliklə mühakimə etmək üçün ikinci dəfə gəlməlidir. Dünyaya verilməli olan son xəbərdarlıq ismarıcını daşıyan Allahın elçiləri, Yəhyanın Onun birinci gəlişi üçün yolu hazırladığı kimi, Məsihin ikinci gəlişi üçün də yolu hazırlamalılardır. Bu hazırlıq işində “hər dərəcə yüksəldiləcək, hər dağ və təpə alçaldılacaq; əyri yerlər düzəldiləcək, nahamar yerlər hamar olacaq”, çünki tarix təkrarlanacaq və bir daha “Rəbbin izzəti aşkar olacaq və bütün bəşər onu birlikdə görəcək; çünki bunu Rəbbin ağzı söyləmişdir.” Southern Watchman, 21 mart 1905.”

Yeşayanın müəyyən etdiyi üç islahatçının səciyyəvi xüsusiyyətləri bunlardır: hər dərəcə ucaldılacaq, hər dağ alçaldılacaq, əyri düzəldiləcək və kələ-kötür yerlər hamar ediləcək. Dərələrin ucaldılması, dağların alçaldılması, əyrinin düzəldilməsi və kələ-kötür yerlərin hamar edilməsi ilə hazırlanan Rəbbin yolu qədim yollardır.

Səhrada fəryad edənin səsi: “Rəbbin yolunu hazırlayın, çöldə Allahımız üçün bir şose düzəldin. Hər dərəcə ucaldılacaq, hər dağ və təpə alçaldılacaq; əyri olan düzəldiləcək, nahamar yerlər hamar olacaq. Və Rəbbin izzəti zahir olacaq, bütün bəşər onu birlikdə görəcək; çünki bunu Rəbbin ağzı söyləmişdir.” Yeşaya 40:3–5.

Mübahisəçil yəhudilər Vəftizçi Yəhyadan soruşanda ki, o, gələcək İlyasmı, o, belə olmadığını cavabladı, lakin sonra özünü Yeşaya kitabındakı həmin parçayla eyniləşdirdi.

Yəhudilər Yerusəlimdən kahinlər və Levililəri onun yanına göndərrib: “Sən kimsən?” — deyə soruşduqları zaman Yəhyanın şəhadəti budur. O, etiraf etdi və inkar etmədi; etiraf etdi ki: “Mən Məsih deyiləm”. Ondan soruşdular: “Bəs onda nə? Sən İlyassan?” O dedi: “Deyiləm”. “Sən o peyğəmbərsən?” O cavab verdi: “Xeyr”. Onda ona dedilər: “Sən kimsən? Bizi göndərənlərə cavab verə bilək. Özün haqqında nə deyirsən?” O dedi: “Mən çöldə fəryad edən birinin səsiyəm: Rəbbin yolunu düz edin, necə ki, Yeşaya peyğəmbər demişdir”. Yəhya 1:19–23.

“Rəbbin yolunun” hazırlanması, mələklərin Millərə, insanların içində yeriməli olduqları “yol”un Müqəddəs Kitaba əsaslanan anlayışını hazırlamaq üçün başa düşməyə və tətbiq etməyə

yönəltədikləri metodologiyayı müəyyən edir. Hər bir “dağ” alçaldılmalı idi, çünki Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyində dağlar ilk baxışda anlaşılmaması həddindən artıq çətin görünən həqiqətləri təmsil edir. Şimal padşahının fəth etməyə cəhd göstərdiyi Daniel kitabının on birinci fəslinin qırx beşinci ayəsindəki əzəmətli müqəddəs dağın dərk olunması, əvvəlcə Yerusəlimdəki sözün həqiqi mənasındakı əzəmətli müqəddəs dağın müəyyən edilməsi ilə başa düşülür; həmin dağ peyğəmbərlik baxımından ruhani əzəmətli müqəddəs dağı müəyyən edir. Armageddon kimi müəyyən edilmiş dağın, yəni Meqiddo dağı mənasını verən dağın izahı üçün insan sözün həqiqi mənasındakı Meqiddoya getməlidir. Çətin kimi təqdim olunan peyğəmbərlik çətinlikləri, bir şeyin başlanğıcının həmin şeyin sonunu nümayiş etdirməsi prinsipi tətbiq edildikdə aradan qaldırılır.

Yeşaya ilə təmsil olunan, Yəhya tərəfindən xatırladılan və Miller tərəfindən irəli sürülən metodologiya hər bir vadini ucaldır. İstər Yeşaya iyirmi ikidəki “görmə vadisi”, istər Hizqiyaldakı “ölü sümüklər vadisi”, istərsə də Yoel kitabındakı “Yehoshafat vadisi” olsun, Millerçi tarixdə Palmoni — Möhtəşəm Sayıcı kimi, yaxud bizim tariximizdə Alfa və Omeqa — möhtəşəm dilçi kimi təqdim olunan Məsihin xarakterinin düzgün dərk edilməsinə əsaslanan metodologiya, Allahın Kəlamının “vadilərində” təmsil olunan peyğəmbərlik həqiqətlərini ucaldan məhz odur.

Düzəldilməsi gərəkən əyri şeylər və hamarlanan nahamar yerlər, zəhərlənmiş nağıl yeməklərini dəstəkləmək üçün Laodikeya kahinliyi tərəfindən işlədilən adət və ənənələrin islah edilməsi işini təmsil edir. İlyasın işi, ilahiyyatçıların və kahinlərin nağıllarına qarşı olaraq, düzgün bibliya metodologiyasını təmsil edən iş kimi xüsusi şəkildə müəyyən edilir. Bu iş təhsilli kahinlər və ilahiyyatçılar tərəfindən deyil, “sadə adamlar” tərəfindən yerinə yetirilir. Bu üç şahidin peyğəmbərlik xüsusiyyətləri daxilində, gələcək İlyasın bir kişi olacağına dair sadə bir həqiqət də vardır.

Bu müşahidə əhəmiyyətsiz görünə bilər, lakin Adventizmin ilahiyyatçıları öz əfsanələrini müdafiə etməyə çalışarkən, Sister White-ın gələcək zamanda danışaraq İlyasın ruhu və qüdrəti ilə gələcək bir adamdan bəhs etdiyi bir parçanı götürür, sonra da buna öz izahlı əfsanələrini əlavə edərək israr edirlər ki, Sister White özündən danışdı.

“Peyğəmbərlik yerinə yetməlidir. Rəbb buyurur: “Budur, Rəbbin böyük və dəhşətli günü gəlməzdən əvvəl Mən sizə peyğəmbər İlyası göndərəcəyəm.” Kimsə İlyasın ruhu və qüdrəti ilə gəlməlidir, [Əlavəyə baxın.] və o züھر etdikdə, insanlar belə deyə bilərlər: “Sən həddindən artıq ciddisən, Müqəddəs Yazıları lazımcına təfsir etmirsən. Qoy sənə xəbərini necə təbliğ etməli olduğunu deyim.””

“Allahın işi ilə insanın işini bir-birindən ayırd edə bilməyən çoxları vardır. Mən həqiqəti Allah onu mənə verdiyi kimi söyləyəcəyəm və indi deyirəm: əgər siz qüsurlututmağa, ixtilaf ruhu bəsləməyə davam etsəniz, həqiqəti heç vaxt bilməyəcəksiniz. İsa Öz şagirdlərinə dedi: “Sizə deyəcək hələ çox sözüm var, lakin siz indi onları daşıya bilməzsiniz.” Onlar müqəddəs və əbədi şeyləri dəyərləndirəcək vəziyyətdə deyildilər; lakin İsa Təsəlliverəni göndərəcəyinə vəd verdi; O, onlara hər şeyi öyrədəcək və Özünün onlara söylədiyi hər şeyi onların yaddaşına salacaqdı.

“Qardaşlar, biz ümidimizi insana bağlamamalıyıq. ‘İnsandan əl çəkin; çünki onun nəfəsi burnundadır; axı o nəyə görə nəzərə alınmalıdır?’ Aciz canlarınızı İsadən asmalısınız. Dağda bir bulaq olduğu halda vadinin mənbəyindən içmək bizə yaraşmaz. Gəlin aşağı axınları tərk edək; gəlin daha uca qaynaqlara gələk. Əgər həqiqətin elə bir nöqtəsi varsa ki, onu başa düşmürsünüz və onun barəsində razılaşmırsınız, araşdırın, Müqəddəs Yazını Müqəddəs Yazı ilə müqayisə edin, həqiqət şaxtasını Allahın Kəlamı mədəninin dərinliklərinə qədər endirin. Özünüzü və fikirlərinizi Allahın qurbangahı üzərinə qoymalı, əvvəlcədən formalaşmış düşüncələrinizi kənara atmalı və göylərin Ruhunun sizi bütün həqiqətə yönəltməsinə yol verməlisiniz.” Testimonies to Ministers, 475, 476.

“Bir kəs İlyasın ruhu və qüdrəti ilə gəlməlidir: Bu sözlər bəzi şəxslər tərəfindən səhvən, xanım Uaytın həyatı və fəaliyyətindən sonra peyğəmbərlik xəbəri ilə zühur edəcəyi düşünülmən hansısa bir şəxsə tətbiq edilmişdir. ‘Qoy göy rəhbərlik etsin’ başlıqlı bu məqaləni təşkil edən üç paraqraf, Ellen Uaytın 29 yanvar 1890-cı il səhəri Miçiqa ştatının Battle Creek şəhərində etdiyi çıxışın yalnız kiçik bir hissəsidir. Bu çıxış 18 fevral 1890-cı il tarixli Review and Herald-da dərc edildikdə, ‘Mübahisə doğuran bir doktrina məsələsinə necə yanaşmalı’ başlığını daşıyırdı. Bu məqalədən götürülmüş və bu cildin müəyyən səhifələrini tamamlamaq üçün geniş şəkildə istifadə olunmuş digər parçalar 23, 104, 111, 119, 158, 278 və 386-cı səhifələrdə tapıla bilər. Məqalə bütövlükdə Selected Messages 1:406–416-da yenidən verilmişdir; ‘Qoy göy rəhbərlik etsin’ başlıqlı parçanı əhatə edən hissə isə 412 və 413-cü səhifələrdə yer alır. Məqalə bütövlükdə oxunduqda aydın olur ki, Ellen Uayt, Minneapolis Konfransından bir az artıq bir il sonra Battle Creekdə bir qrupa etdiyi bu bəyanatda, öz xidmətindən danışdı. Bəziləri onun fəaliyyətinə tənqidi yanaşmağa başlamışdılar. Qeyd edin ki, bu cildin 475-ci səhifəsində verilən paraqraftan əvvəlki paraqrafta Ellen Uayt belə deyir:”

“Biz elə bir mövqeyə gəlməliyik ki, hər bir fikir ayrılığı aradan qalxsın. Əgər mən işığımın olduğuna inanırsam, onu təqdim etməkdə öz vəzifəmi yerinə yetirəcəyəm. Tutaq ki, Rəbbin məndən xalqa verməyi istədiyi xəbər barədə başqaları ilə məsləhətləşdim; o zaman qapı bağlana bilərdi ki, işıq Allahın onu göndərdiyi şəxslərə çatmasın. İsa Yerusəlimə daxil olarkən, “şagirdlərin bütün izdihamı gördükləri bütün qüdrətli işlərə görə sevinməyə və uca səsle Allahı tərifləməyə başladı; deyirdilər: Rəbbin adı ilə gələn Padşah mübarəkdir! Göydə sülh və ən ucalarda izzət olsun. Və izdiham arasından bəzi fariseylər Ona dedilər: Müəllim, şagirdlərinə danla. O isə onlara cavab verib dedi: Sizə deyirəm ki, əgər bunlar sussalar, daşlar dərhal fəryad edər” (Luke 19:37–40).

“Yəhudilər Allahın Kəlamında qabaqcadan xəbər verilmiş olan xəbərin bəyan edilməsini dayandırmağa çalışdılar.”

“Sonra o, yenidən öz şəxsi təcrübəsinə istinad edir:

“Peyğəmbərlik yerinə yetməlidir. Rəbb buyurur: “Baxın, Rəbbin böyük və dəhşətli günü gəlməzdən əvvəl Mən sizə peyğəmbər İlyası göndərəcəyəm” (Malaki 4:5). Kimsə İlyasın ruhu və qüdrəti ilə gəlməlidir və o zühur etdikdə, insanlar belə deyə bilərlər: “Sən həddən artıq ciddisən, Müqəddəs Yazıları düzgün şəkildə təfsir etmirsən.” —Selected Messages, cild 1, 412.

“Onun öz təcrübəsinə istinad etdiyi, ardınca gələn paraqraftan da aydın olur; həmin paraqrafta o, belə bəyan edir:

“Mən, Allahın onu mənə verdiyi kimi, həqiqəti söyləyəcəyəm....” Testimonies to Ministers əsərinə Əlavə.

Ellen Uaytın öz dövrünün ilahiyyatçıları və rəhbərlərinin əfsanələrinə cavab verməli olması, onun gələcəkdə İlyasın ruhu və qüdrəti ilə gələcək “adam” kimi özünü göstərdiyinə dair heç bir dəlil vermir. Ellen Uaytın Adventizm daxilində onun tətbiq etdiyi Müqəddəs Kitab tətbiqi metoduna hücum edən çoxsaylı müxaliflərinə dair hər hansı dəlil haradadır? Ona nə vaxtsa “sən Müqəddəs Yazıları düzgün şəkildə şərh etmirsən” deyildiyi haradadır? O, açıq şəkildə bildirir ki, dünyanın sonunda İlyasın ruhu və qüdrəti ilə gücləndiriləcək bir xalq hərəkatı olacaq və üçüncü mələyin uca fəryadı olan həmin hərəkatın, İlyasın qüdrətinin gələcək təzahürü barədə peyğəmbərlik etdiyi vaxt artıq baş verdiyini düşündüyünü irəli sürməyin heç bir əsaslı yolu yoxdur. Laodikiyalı adventist ilahiyyatçılar öz sürülərinə inandırmaq istədilər ki, Bacı Uayt Rəbbin böyük və dəhşətli günündən əvvəl göndəriləcək İlyas peyğəmbərin yerinə yetməsi olaraq “öz təcrübəsinə” “istinad edirdi”.

Budur, Rəbbin o böyük və dəhşətli günü gəlməzdən əvvəl Mən sizə peyğəmbər İlyası göndərəcəyəm. Malaki 4:5.

Simvol olaraq İlyasın peyğəmbərlik xüsusiyyətlərindən biri budur ki, o, adət-ənənələr və rəvayətlər nağıllarını paylayan bir kahinliyin əfsanələrinə qarşı duran Müqəddəs Kitab metodologiyasını təqdim edir. Onun yolu hazırlamaq işi (“budur yol, onunla gedin”) pozulmuş bir kahinliyin təlimlərinə qarşı duran Müqəddəs Kitab metodologiyası ilə yerinə yetirilir. Və İlyasın, Vəftizçi Yəhyanın və Millerin üç şahidinə əsasən; Bacı Uaytın o zaman hələ gələcəkdə olan İlyasın zühuruna dair şəhadəti ilə müşayiət olunaraq, o, qadın deyil, kişi olacaqdır. Palmoni və Alfa və Omeqa metodologiyası düzgün şəkildə başa düşüldükdə, o, sadəcə Müqəddəs Yazıları təfsir etmək üçün biblical qaydalar toplusu kimi deyil, Məsihin xasiyyətinin surəti kimi tanınır; bu da Onun izzətidir.

Və Rəbbin izzəti zühur edəcək, və bütün bəşər onu birlikdə görəcək; çünki bunu Rəbbin ağzı söyləmişdir. Yeşaya 40:5.

Məsihin Öz Kəlamını anlamaqda tətbiq olunmalı metodologiya məhz Onun Öz xarakteri ilə təmsil olunur, çünki O, Kəlamdır.

“Göydəki məbəddə olan Allahın qanunu, böyük ilkin əsldir; daş lövhələr üzərində yazılmış və Musanın Tövrənin beş kitabında qeyd etdiyi hökmlər isə onun xətasız surəti idi. Bu mühüm nöqtəni anlayanlar beləliklə ilahi qanunun müqəddəs, dəyişməz xarakterini görməyə yönəldildilər. Onlar Xilaskarın bu sözlərinin qüvvəsini əvvəl heç vaxt olmadığı kimi dərk etdilər: ‘Göylə yer keçib gedənədək, qanundan nə bir nöqtə, nə də bir cizgi əsla keçməyəcəkdir.’ Matta 5:18. Allahın qanunu Onun iradəsinin vəhyi, Onun xarakterinin surəti olduğuna görə, ‘göydə sadıq şahid kimi’ əbədi olaraq qalmalıdır. Heç bir əmr ləğv edilməmişdir; nə bir nöqtə, nə də bir cizgi dəyişdirilmişdir. Məzmurçu deyir: ‘Əbədi olaraq, ya Rəbb, Sənin sözün göylərdə sabitdir.’ ‘Onun bütün əmrləri etibarlıdır. Onlar əbədi və sonsuzadək möhkəm dayanır.’ Məzmur 119:89; 111:7, 8.” Böyük Mübarizə, 434.

Necə ki On Əmr Məsihin xasiyyətinin dəyişməz bir ifadəsidirsə, eləcə də peyğəmbərlik təfsirinin qaydaları da Onun xasiyyətinin bir ifadəsidir.

“Xristianlığın nədən ibarət olduğunu, həqiqətin nə olduğunu, qəbul etdiyimiz imanın nə olduğunu, Müqəddəs Kitab qaydalarının—bizə ən uca hakimiyyətdən verilmiş qaydaların—nələr olduğunu hər birimiz özümüz üçün bilməliyik. Elələri çoxdur ki, imanlarını əsaslandıracaq bir səbəb olmadan, məsələnin həqiqəti barədə kifayət qədər dəlilə malik olmadan inanırlar. Əgər onların əvvəlcədən formalaşmış öz baxışları ilə uzlaşan bir fikir təqdim olunarsa, onu qəbul etməyə tam hazır olurlar. Onlar səbəbdən nəticəyə doğru mühakimə yürütmürlər, onların imanının həqiqi təməli yoxdur və sınaq vaxtında görəcəklər ki, qum üzərində bina etmişlər.

“Müqəddəs Yazılar barədə özünün indiki natamam biliyi ilə kifayətlənib bundan razı qalan, bunu öz xilası üçün yetərli sayan kəs, ölümcül bir aldanış içində arxayınlıq edir. Elələri çoxdur ki, yanlış əyird edə bilsinlər və həqiqət kimi sırıldılmış bütün ənənəni və mövhumatı məhkum etsinlər deyə, Müqəddəs Yazılara əsaslanan dəlillərlə hərtərəfli təciz olunmamışlar. Şeytan Məsihin Müjdəsinin sadəliyini pozsun deyə, öz düşüncələrini Allaha ibadətə daxil etmişdir. İndiki həqiqətə inandıqlarını iddia edənlərin böyük bir qismi, bir zamanlar müqəddəslərə təslim edilmiş imanının nədən ibarət olduğunu — içində olan Məsih, izzətin ümidi — bilmir. Onlar elə düşüncülər ki, köhnə sərhəd nişanələrini müdafiə edirlər, lakin ilıq və laqeyddirlər. Onlar məhəbbət və imanın həqiqi fəzilətini öz təcrübələrinə hörməyi və ona sahib olmağın nə demək olduğunu bilmirlər. Onlar Müqəddəs Kitabı dərinlən araşdıran tələbələr deyillər, əksinə, tənbel və diqqətsizdirlər. Müqəddəs Yazıların mətnləri barədə fikir ayrılıqları meydana çıxanda, məqsədli şəkildə öyrənməmiş və nəyə inandıqları barədə qəti mövqeyi olmayan bu adamlar həqiqətdən uzaq düşürlər. Biz ilahi həqiqəti səylə araşdırmağın zərurətini hamının üzərinə təsirli şəkildə qoymalıyıq ki, onlar həqiqətin nə olduğunu bildiklərini həqiqətdən bilsinlər. Bəziləri çox biliyə malik olduqlarını iddia edir və iş üçün, Allaha və Məsihin uğrunda öldüyü canlara qarşı, sanki Allahı heç tanımamışlar kimi, artıq heç bir qeyrətləri, heç bir hərarətli məhəbbətləri olmadığı halda öz hallarından razı qalırlar. Onlar Müqəddəs Kitabı onun iliyini və yağılığını öz canlarına mənimsəmək [məqsədilə] oxumurlar. Onlar bunun özlərinə danışan Allahın səsi olduğunu hiss etmirlər. Lakin əgər biz xilas yolunu anlamaq, salehlik Günəşinin şüalarını görmək istəyiriksə, Müqəddəs Yazıları məqsədli şəkildə öyrənməliyik, çünki Müqəddəs Kitabın vədləri və peyğəmbərlikləri ilahi qurtuluş planı üzərinə izzətin aydın şüalarını saçır; halbuki bu möhtəşəm həqiqətlər aydın şəkildə dərk olunmur.” The 1888 Materials, 403.

Həqiqi mənada xristian olmaq Məsihə bənzəmək deməkdir. Bu parça müəyyən edir ki, biz “özümüz üçün xristianlığın nədən ibarət olduğunu bilməliyik.” Orada deyilir ki, biz “həqiqətin nə olduğunu” “bilməliyik.” Biz “qəbul etdiyimiz imanın nə olduğunu” “bilməliyik.” Biz “Müqəddəs Kitab qaydalarının—bizə ən yüksək hakimiyyətdən verilmiş qaydaların—nə olduğunu” bilməliyik. Məsihə bənzər olmaq, bizə ən yüksək hakimiyyətdən verilmiş Müqəddəs Kitab qaydalarının nə olduğunu bilməyi tələb edir. Bu qaydalar olmadan biz Məsihə bənzər ola bilmərik, çünki ən yüksək hakimiyyət tərəfindən verilmiş qaydalar Onun xasiyyətinin bir surətidir.

İlyasın başqa bir xüsusiyyəti əhdin elçisi üçün yolu hazırlamaq işidir. İlyas, əvvəlki seçilmiş xalqın kənara qoyulduğu və eyni zamanda yeni seçilmiş xalqın seçildiyi bir tarix dövründə yerinə yetirilən işi təmsil edir. Bu tarix, əvvəlki natəmiz seçilmiş xalqdan fərqli olaraq, saf təqdim kimi təmsil olunan bir xalqı hasilə gətirən təmizlənmə prosesini təmsil edir.

Budur, Mən Öz elçimi göndərəcəyəm və o, Mənim önümdə yolu hazırlayacaq; və axtardığınız Rəbb qəflətən Öz məbədinə gələcək, bəli, zövq aldığınız əhdin elçisi — budur, O gələcək, Ordular Rəbbi belə deyir. Lakin Onun gəlişi gününə kim tab gətirə bilər? və O züfur etdiyi zaman kim dayana bilər? Çünki O, saflaşdıran od kimidir və paltar yuyanların sabunu kimidir; və O, gümüşü saflaşdıran və təmizləyən kimi oturacaq; Levi övladlarını təmizləyəcək və onları qızıl və gümüş kimi saflaşdıracaq ki, onlar Rəbbə salehlik içində təqdim gətirsinlər. O zaman Yəhudanın və Yerusəlimin təqdimatı qədim günlərdə olduğu kimi, əvvəlki illərdə olduğu kimi, Rəbbə məqbul olacaq. Malaki 3:1–4.

Vəftizçi Yəhya, Məsihin qəflətən gəlib Öz məbədini təmizləməsi üçün yolu hazırladı. Məsihin xidmətinin əvvəlində və sonunda məbədin təmizlənməsi Malaki kitabının üçüncü fəslinin yerinə yetməsi idi. Yəhya, əhdin Elçisinin Levi oğullarını paklaşdırması üçün yolu hazırlayan elçi idi.

“Məbədin təmizlənməsində İsa Öz missiyasını Məsih kimi bəyan edir və Öz işinə başlayırdı. İlahi Hüzurun məskəni üçün ucaldılmış həmin məbəd İsrail və dünya üçün ibrət dərsi olmaq məqsədi daşıyırdı. Əzəli çağlardan bəri Allahın məqsədi bu idi ki, parlaq və müqəddəs serafdan tutmuş insana qədər hər yaradılmış varlıq Yaradanın daxilində yaşadığı bir məbəd olsun. Günah üzündən bəşəriyyət Allah üçün məbəd olmaqdan çıxdı. Şərlə qaralmış və murdarlanmış insan ürəyi artıq İlahinin izzətini əks etdirmirdi. Lakin Allah Oğlunun bəşər olmasında göyün məqsədi yerinə yetirilir. Allah bəşəriyyətdə yaşayır və xilas edən lütf vasitəsilə insan ürəyi yenidən Onun məbədi olur. Allah Yerusəlimdəki məbədi elə təyin etmişdi ki, o, hər can üçün açıq olan uca təyinatın daimi şahidi olsun. Lakin yəhudilər böyük qürurla baxdıqları o binanın mənasını anlamamışdılar. Onlar özlərini İlahi Ruh üçün müqəddəs məbədlər kimi təslim etməmişdilər. Müqəddəs olmayan alverin hay-küyü ilə dolmuş Yerusəlim məbədinin həyətləri cismani ehtirasın və müqəddəs olmayan düşüncələrin varlığı ilə murdarlanmış ürək məbədini olduqca doğru şəkildə təmsil edirdi. Məbədi dünyanın alıcı və satıcılarından təmizləməklə İsa ürəyi günahın murdarlığından,—ruhu pozan dünyəvi istəklərdən, egoist şəhvətlərdən, pis vərdislərdən,—təmizləmək missiyasını bəyan etdi. ‘Axtardığınız Rəbb qəflətən Öz məbədinə gələcək, zövq aldığınız əhdin Elçisi də budur, gəlir, Ordular Rəbbi deyir. Amma Onun gəliş gününə kim tab gətirə bilər? O züfur edəndə kim dura bilər? Çünki O, saflaşdıranın odu kimi, yuyanların sabunu kimi olacaq. O, gümüşü əridib təmizləyən kimi oturacaq; Levi oğullarını təmizləyəcək və onları qızıl-gümüş kimi saflaşdıracaq.’ Malaki 3:1–3.” Əsrlərin Arzusu, 161.

Vəftizçi Yəhya Məsihin qəflətən gəlib Öz məbədini təmizləməsi üçün yolu hazırlayan elçi idi və Uilyam Miller də 22 oktyabr 1844-cü ildə Məsihin qəflətən Ən Müqəddəs Yərə gəlməsi üçün eyni hazırlıq işini yerinə yetirdi.

“Məsihin, müqəddəs məkanın təmizlənməsi üçün bizim Baş Kahinimiz kimi Ən Müqəddəs Yərə gəlişi, Daniel 8:14-də göz önünə gətirilən; Bəşər Oğlunun, Daniel 7:13-də təqdim

olunduğu kimi, Qədim Günlərin Yanına gəlişi; və Malakinin öncədən xəbər verdiyi kimi, Rəbbin Öz məbədinə gəlişi — bunlar eyni hadisənin təsvirləridir; və bu, həmçinin Məsihin Matta 25-dəki on bakirə məsəlində təsvir etdiyi bəyin toya gəlişi ilə də təmsil olunur.” Böyük Mübarizə, 426.

Yəhya və Miller Malakinin təmsil etdiyi paklanmanı timsal edirdilər; bu paklanma indi bizim hazırkı tariximizdə həyata keçirilir.

“Peyğəmbər deyir: «Mən göydən enən başqa bir mələk gördüm; onun böyük qüdrəti var idi və yer üzünü onun izzəti ilə işıqlandı. O, qüvvətli bir səsle uca səsle fəryad edib dedi: Böyük Babil yıxıldı, yıxıldı və cinlərin məskəninə çevrildi» (Vəhy 18:1, 2). Bu, ikinci mələk tərəfindən verilmiş həmin xəbərdir. Babil yıxılmışdır, «çünkü o, bütün millətlərə öz zinakarlığının qəzəb şərabından içirtmişdir» (Vəhy 14:8). O şərab nədir? — Onun yalan təlimləri. O, dünyaya dördüncü əmrin Şənbə günü əvəzinə saxta bir şənbə vermiş və Şeytanın əvvəlcə Edəndə Həvvaya söylədiyi yalanı — canın təbii ölməzliyini — təkrar etmişdir. O, «insan əmrlərini təlim kimi öyrədərək» (Matta 15:9), bir çox qohum yanlışları da hər tərəfə yaymışdır.”

“İsa Öz ictimai xidmətinə başladıqda, Məbədi onun müqəddəsliyə qarşı edilən təhqiramiz murdarlanmasından təmizlədi. Onun xidmətinin son əməlləri arasında Məbədin ikinci dəfə təmizlənməsi də var idi. Beləcə, dünyanı xəbərdar etmək üçün görülməli son işdə kilsələrə iki ayrı çağırış edilir. İkinci mələyin xəbəri belədir: ‘Babil yıxıldı, yıxıldı, o böyük şəhər; çünki o, bütün millətlərə zinakarlığının qəzəb şərabından içirdi’ (Vəhy 14:8). Və üçüncü mələyin xəbərinin yüksək səslənməsində göydən bir səs eşidilir ki, belə deyir: ‘Ey Mənim xalqım, ondan çıxın ki, onun günahlarına şərik olmayasınız və onun bəlalərindən pay almayasınız. Çünki onun günahları göyə qədər çatmışdır və Allah onun təqsirlərini xatırlamışdır’ (Vəhy 18:4, 5).”
Selected Messages, book 2, 118.

Məsihin xidmətindəki iki məbəd təmizlənməsi və Millerçi tarixdəki iki məbəd təmizlənməsi Malaki kitabının üçüncü fəslinin yerinə yetmələri idi və 11 sentyabr 2001-ci ildə, Nyu-York şəhərinin böyük binaları Allahın bir toxunuşu ilə yıxıldığı və Vəhy kitabının on səkkizinci fəslindəki qüdrətli mələk öz izzəti ilə yer üzünü nurlandırmaq üçün endiyi zaman başlanan iki məbəd təmizlənməsinə işarə edir. Bu, digər şeylərlə yanaşı, Adventizmin Laodikiyaçı ilahiyyatçılarının təqdim etdikləri əfsanələr xörəyini təkzib edir; onlar iddia edirlər ki, Rəbbin böyük və dəhşətli günündən əvvəl gəlməli olan İlyas peyğəmbər Ellen Uayt idi. Vəhy kitabının on səkkizinci fəslindəki mələk endiyi zaman baş verən məbəd təmizlənməsi, Ellen Uayt dəfn olunduqdan səksən altı il sonra başlandı.

Vəftizçi Yəhya və onun şagirdləri, Miller və Millerçilər, eləcə də Future for America, əhdin xəbərçisinin qəflətən Öz məbədinə gəlib onu müqəddəsə hörmətsiz ləkələnmədən təmizləməsi üçün yolu hazırlayan xəbərçiləri təmsil edir.

İlyas bir rəmz olaraq bir insanı təmsil edir. O, adi həyat yolundan çağırılmış bir insanı təmsil edir və kahin mənşəli ilahiyyatçı deyildir. Onun xidməti ən ali hakimiyyət tərəfindən verilmiş qaydalar olan düzgün bibliya metodologiyasını təqdim edir. Onun xidməti, əfsanələr, adətlər və ənənələrdən ibarət olan indiki Laodikiya kahinliyinin metodologiyası ilə qarşı-qarşıyadır. O, kənara qoyulmuş seçilmiş bir xalqın qalıqları arasından yeni seçilmiş bir xalqı ayağa qaldıran bir təmizlənmə

prosesinin yolunu hazırlayır. Təmizlənmə prosesi qəfil baş verməsi kontekstində müəyyən edilmişdir.

İlyas həmçinin Allahın xüsusi olaraq təsis etdiyi və Allahın yeganə xidməti kimi müəyyənləşdirdiyi bir xidməti və işi təmsil edir.

Bunu növbəti məqalədə Millerçilərin tarixində göstərəcəyik.

Və belə oldu ki, axşam qurbanının təqdim edildiyi vaxtda peyğəmbər İlyas yaxınlaşıb dedi:
“Ya Rəbb, İbrahimin, İshaqın və İsrailin Allahı! Bu gün qoy məlum olsun ki, İsraildə Allah Sənsən, mən də Sənin qulunam və bütün bunları Sənin sözünlə etmişəm.” 1 Padşahlar 18:36.